

EZBER BOZALIM: “SINIF BİLİNCİ DIŞARIDAN GÖTÜRÜLÜR”

Aydınlık Gazetesi, 27 Aralık 2016

Yıldırım Koç

Geçenlerde işçi sınıfı konusunda bir arkadaşım ile konuşuyorduk. İşçilere sınıf bilinci götürmenin ne kadar önemli olduğunu, bu konudaki çalışmaların yoğunlaştırılması gerektiğini söyledi.

Karşı çıktım. Arkadaşımın, anti-kapitalist siyasal bilinçle sınıf bilincini karıştırdığını söyledim.

Solda çok yaygın bir yanlış, işçilere sınıf bilincinin dışarıdan iletileceği düşüncesi.

Bunun nedeninin, 1960’lı ve 1970’li yıllarda işçi sınıfının geniş kesimlerinin hayatlarından büyük ölçüde memnun olmasından kaynaklandığını sanıyorum. Bu yıllarda yaşanan işçi eylemlerini biliyorum. Epeyce bir bölümünü de yakından izledim ve hatta içinde yaşama olanağım oldu. Ancak buna rağmen, işçi sınıfının geniş kesimlerinin hayatlarından memnun olduğunu biliyorum. Bu yıllar, kapitalizmin Altın Çağı olarak nitelenen bir dönemdi. Ekonomiler büyüyordu. İşsizlik yok gibiydi. İşçilerin epeyce bir bölümünün hâlâ kırsal kesimle bağı sürüyordu ve yan geliri vardı.

Sınıf mücadelesinin yaygın biçimde ortaya çıkmasının maddi koşulları yoktu. Bozkır yaştı. Solcuların çoğu, işçilerin büyük çoğunluğunun sessizliğini, sınıf bilincinin yokluğuna bağladılar ve işçi sınıfına “dışarıdan sınıf bilinci” götürme anlayışını içselleştirdiler.

SINIF BİLİNCİ NASIL GELİŞTİ?

1989 Bahar Eylemleri sınıf hareketiydi. Yüzbinlerce işçi, birileri onlara sınıf bilinci taşıdı da öyle mi hareketlendi?

2015 yılında Türk Metal’e karşı başlayan büyük direniş bir sınıf hareketiydi. Birileri onlara “dışarıdan sınıf bilinci götürdü” de, onbinlerce insan bu nedenle mi büyük bir kitlesel mücadeleye girdi?

Tabii ki, hayır.

Sınıf mücadelesinin gelişmesinin maddi koşullarının bulunmadığı dönemde “sınıf bilinci taşıyarak” işçileri hareketlendirme umudu, derenin kurduğu dönemde dökme suyla su değirmeni çalıştırmaya benzer. Beceremezsiniz. Sonra da değirmenden umudunuzu kesersiniz. Halbuki yağmur mevsimi yaklaşmaktadır. Dere yeniden canlanacak ve su değirmeniniz çalışacaktır.

İşçilere siyasal bilinç de dışarıdan götürülmez.

Siz işçileri aptal mı zannediyorsunuz? İşçiler kendilerini bildikleri günden beri siyasetin içindedir. Siyaseti de son derece akıllı biçimde kullanmışlardır. İşe girmede, özellikle kamu işyerlerinde daha iyi bir konuma geçmede, tayin ve terfide hep siyasal ilişkilerden yararlanmışlardır.

Götürülecek olan anti-kapitalist bilinçtir.

SİYASİ MÜCADELE VE ANTI-KAPİTALİST SİYASİ MÜCADELE

İşçiler bilimsel sosyalizmin ortaya çıkması öncesinde işçi partileri de kurdular.

İşçilerin siyasal parti kurmasının ilk olarak 20. yüzyılın başında İngiltere’de ortaya çıktığı sanılır.

Yanlış.

ABD’de 1827-1834 döneminde sendikalar sorunlarını çözebilmek için işçi partileri kurdular ve siyasal mücadele yürüttüler.

Alden Whitman’ın 1943 yılında yayımlanan **İşçi Partileri, 1827-1834 (Birleşik Devletler’de İşçilerin Örgütlerinin Oluşum Yıllarında Bağımsız Siyasal Eylemde Başlangıç Adımları)** (International Publishers, New York, 1943) kitabına bakarsanız, bilimsel sosyalizm öncesinde işçilerin neredeyse 200 yıl önceki siyasal örgütlenmelerini görebilirsiniz (partilerin listesi için bkz. s.63). İngiltere’de daha sonraki yıllardaki Çartist Hareket de siyasal girişimdir.

İşçi sınıfına “dışarıdan götürülen” anti-kapitalist, sosyalist siyasal bilinçtir. Bilimsel sosyalizm bir bilimdir, okuyup çalışarak öğrenilen ve geliştirilen bir dünya görüşüdür. İşçi, günlük yaşamında sınıf bilincine ve hatta siyasal mücadeleye kolaylıkla erişir, ancak sosyalizmi öğrenmesi gerekir.